

VIII. Junka den 21-22 sept. 1896.

Undersökningen härstädes gälde ett ställe i Salakkapuro hemmans mark i Wuokko by, hvarest man skall funnit flere tiotal stenredskap, af hvilka blott tre exemplar räddats till statens Historiska museum (№ 3133.6-9). För tillväratagandet af dessa äfvensom för meddelandet af fyndstället hafva vi att tacka förut nämnda reseagenten och försaksuppsamlaren J. Käuppi, som dessutom öfver fyndorten ritat en schematisk karta. Detta ställe hade redan under långa tider varit upptagen till åker. Genom de mindre gräfningar jag här tät utföra på ett tiotal ställen kom intet nytt fynd i dagen, förutom några stenspäanor, som dock kunnat uppstå äfven genom eldensvärkan. Däremot voro de kvartsbitar jag här påträffade icke spjälkta. Under åkerjorden följde antingen ett sand- eller lerlager. I sandlagret märktes på sina ställen kol, hvilka i sammanhang med de nämnda stenspäanorna antyda på att man under en aflägsen tid haft eld eller t. o. m. eldstad i sandlagret. Detta lager var för öfrigt icke blandadt med åkerjord, som senare bildat sig. Det är på och i en sådan sandjord större fynd från stenåldern hos oss (och i norra Ryssland) företrädesvis pläga göras och är det sannolikt, att äfven här funnits en boplats och en tillvärkningort af redskap under ifrågakvarande tid, ehuru andra spår än de nämnda icke påträffats. Orsaken till detta utplånande torde ligga

såväl i den omständigheten att här, såsom nämnt, redan länge tider varit äker som i den, att man på detta ställe haft smältugnar för järnmalm. På denna punkt af äkern funnos därför stora slaggbitor, och var kollalet i jorden här mycket kompaktare, än på andra ställen. En annan del af äkern, som skiljdes från denna genom bytåget (kuja) och hvarst man äfven gjort fynd af stenredskap, var brädd, hvarför den var oätkomlig för närmare undersökning.

Angående här funna stenredskap kan det ännu tilläggas, att några af dem, lämnade åt officerare vid Junka reservkompaniet, förmodas hamnat till Kuopio museum.

Denna sistnämnda omständighet ger mig osökt anledning att för Arkeologiska kommissionen ödmjukast påpeka huru nödvändigt det vore att förhållandet emellan provinsmusierna, som f. n. torde uppgå redan till ett tiotal och statens Historiska museum borde ordnas på ett sätt, som är i öfverensstämmelse med statens kraf på värden om landets fornlämningar å ena sidan och å den andra med det i landsorten växande intresset för våra fornminnen. Då lagenligt alla jordfynd, såsom tillfallande kronan, borde inrymmas i Historiska museet, men det säkerligen med Arkeologiska kommissionens vetskap inträffat, att hundratals fornföremål, funna i landet, redan införlifvats med provin-

musiernas samlingar och de näppeligen torde komma att beröfvas håller sina arkeologiska förvärfningar, utom i undantagsfall, såsom fallet var för par år sedan med några fynd, som funnas i Björneborgs museum, så borde det väl icke förefalla för mycket pretenderadt, om provinsmusierna, åtminstone hvad deras samlingar af förhistoriska föremål beträffar, komme att stå under någon slags kontroll under representanterna för statens samlingar. Mycket vore naturligtvis att hafva kännedom äfven om öfriga etnografiska och konsthistoriska samlingar i sagde musier. Att infordra förteckningar öfver resp. samlingar vore väl en nödfalls utväg. Åbo museum har t. o. m. i tryck utgivit en katalog, som dock för forskarn är af föga värde, emedan i densamma karaktäristiken af föremålen är altför bristfällig och alla inga fyndomständigheter meddelas (Wid tiden för dess senaste katalog af år 1893 funnos i Åbo museum 101 stenredskap samt 31 föremål af metall från hednatiden.). Än mindre torde man kunna vänta att andra provinsmusier hafva föreståndare, som äro kompetenta att affatta en riktig och användbar katalog. Mig synes det därför framgå såsom ett nödvändigt behof, att till början med nu genast och framdeles efter ett eller par års förlopp någon af Historiska museets tjänstemän anbefalles att göra en rundresa till samtliga musier för att därstädes i främsta rummet själf förteckna alla sådana förhistoriska och historiska föremål, som med

rätta borde införlifvas med statens samlingar,
för hvilkas värd Historiska museets tjänstemän
ju äro tillsatta. En sådan resa kunde företas
ogs äfven om vintern.